Europski parlament
2024-2029

Odbor za vanjske poslove

2025/2026(INI)

8.5.2025.

NACRT IZVJEŠĆA

o izvješćima Komisije o Ukrajini za 2023. i 2024.
(2025/2026(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izvjestitelj: Michael Gahler

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 3

OBRAZLOŽENJE 7

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE 8

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o izvješćima Komisije o Ukrajini za 2023. i 2024.
(2025/2026(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ukrajini,

– uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Ukrajini za 2024.” (SWD(2024)0699) priložen Komunikaciji Komisije o politici proširenja EU-a za 2024. (COM(2024)0690),

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0000/2025),

A. budući da Parlament najoštrije osuđuje agresiju Rusije na Ukrajinu i podupire pravo Ukrajine na suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost unutar njezinih međunarodno priznatih granica;

B. budući da je Ukrajina pokazala iznimnu otpornost i predanost svojem europskom putu unatoč aktualnoj ratnoj agresiji Rusije;

C. budući da su zakonodavne reforme koje je Ukrajina započela odraz njezine predanosti usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a;

D. budući da i dalje postoje poteškoće u područjima kao što su neovisnost pravosuđa i sustavna korupcija, što je problem koji se mora riješiti kroz veću odgovornost vlade i međunarodni nadzor;

E. budući da je Ukrajina ostvarila napredak u regionalnoj suradnji i socioekonomskim reformama kako bi uskladila svoje politike sa standardima EU-a;

F. budući da su ukrajinske demokratske institucije pokazale prilagodljivost tijekom ratnog stanja, iako i dalje postoje bojazni u pogledu transparentnosti i ravnoteže moći tijekom tog razdoblja;

G. budući da je postignut napredak u pogledu reforme javne uprave, ali su i dalje potrebni daljnja izgradnja kapaciteta i bolje upravljanje ljudskim resursima;

H. budući da je pravosuđe nastavilo obavljati ključne funkcije, uključujući sigurnosnu provjeru sudaca i provedbu antikorupcijskih mjera, ali je potrebno ojačati standarde integriteta i transparentnosti;

I. budući da je Ukrajina pokazala predanost zelenom programu donošenjem zakonodavstva o energiji iz obnovljivih izvora i usklađivanjem s ciljevima europskog zelenog plana;

J. budući da je civilno društvo i dalje stup otpornosti i demokracije u Ukrajini, iako su zabilježeni slučajevi pritiska na aktiviste koji izazivaju zabrinutost i iziskuju djelovanje vlade;

K. budući da su sloboda izražavanja i neovisnost medija izložene pritiscima, posebno tijekom ratnog stanja; budući da su potrebne reforme kako bi se ponovno uspostavio pluralizam i zaštitili novinari;

L. budući da postoji konsenzus javnosti i institucija koji uvelike podupire proces integracije Ukrajine u EU, što je odraz snažne društvene predanosti članstvu u EU-u unatoč trenutačnim poteškoćama;

M. budući da je članstvo u EU-u i dalje iznimno važan pokretač demokratskog razvoja Ukrajine i da će to biti jedan od ključnih čimbenika u postizanju buduće sigurnosti, stabilnosti i neovisnosti te zemlje;

Trenutačno stanje ruske ratne agresije i sankcija

1. ponovno izražava nepokolebljivu solidarnost s ukrajinskim narodom te potporu neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica; odlučno ističe neotuđivo pravo Ukrajine na samoobranu u skladu s člankom 51. Povelje UN-a;

2. naglašava da EU i njegove države članice moraju znatno povećati pomoć koju pružaju kako bi podržali pravo Ukrajine na samoobranu; ustraje u tome da EU i njegove države članice, u suradnji s partnerima i saveznicima, moraju doprinijeti čvrstim sigurnosnim jamstvima za Ukrajinu kako bi se spriječila daljnja ruska agresija;

Predanost pristupanju EU-u

3. istinski pozdravlja nepoljuljanu predanost Ukrajine ispunjavanju zahtjeva za članstvo u EU-u, uključujući usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a;

4. prima na znanje sporazum između SAD-a i Ukrajine o kritičnim mineralima; pozdravlja činjenicu da taj sporazum sadržava jasne formulacije kojima je cilj zaštititi proces pristupanja Ukrajine EU-u i povezane obveze te osigurati usklađenost sporazuma s obvezama Ukrajine prema međunarodnim financijskim institucijama ili drugim službenim vjerovnicima; poziva Komisiju da prati strogu provedbu tih zaštitnih mjera;

Demokracija, vladavina prava i borba protiv korupcije

5. prima na znanje izvanredne napore koje Ukrajina ulaže u jačanje demokratskih institucija tijekom rata; istodobno potiče Ukrajinu da poveća transparentnost zakonodavnih postupaka i izdvoji više sredstava za reformu pravosuđa;

6. poziva Ukrajinu da riješi probleme koji ometaju razvoj pravosuđa; ističe da je potrebno povećati neovisnost pravosuđa i pojačati borbu protiv korupcije;

7. pozdravlja imenovanje novog voditelja Nacionalne agencije za sprečavanje korupcije i neovisnih revizora kojima je zadatak procijeniti djelotvornost istraga korupcije koje

provodi Nacionalni antikorupcijski ured Ukrajine; pozdravlja stupanje na snagu izmijenjenog Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku; pohvaljuje donošenje akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2024. – 2025. i povezanih mjera;

8. potiče Ukrajinu da zaštiti neovisnost i djelotvornost institucija za borbu protiv korupcije, uključujući Specijalizirani ured tužitelja za borbu protiv korupcije (SAPO), te osigura transparentne postupke imenovanja i zaštiti takva tijela od političkog utjecaja; pohvaljuje Ukrajinu zbog povećanja broja osoblja SAPO-a;

9. prima na znanje nalaze dopune Drugom izvješću o sukladnosti koje je Skupina država protiv korupcije Vijeća Europe usvojila 22. studenoga 2024., u kojima stoji da je Ukrajina na zadovoljavajući način provela ili na zadovoljavajući način postupila s 18 preporuka od njih 31 iz tog izvješća; potiče Ukrajinu da u potpunosti provede preostale preporuke;

Temeljne slobode i ljudska prava

10. pohvaljuje predanost Ukrajine poštovanju temeljnih prava unatoč aktualnoj ratnoj agresiji Rusije; pozdravlja nedavno donošenje akcijskog plana za zaštitu prava nacionalnih manjina do 2027., čiji je cilj usklađivanje ukrajinskog zakonodavstva s europskim standardima;

Regionalna suradnja i dobrosusjedski odnosi

11. pozdravlja aktivno sudjelovanje Ukrajine u regionalnim inicijativama, kao što su njezino vodstvo u Forumu civilnog društva Istočnog partnerstva i koordinacija prekograničnih trgovinskih projekata s Poljskom;

12. pozdravlja i potiče sve pokušaje Ukrajine i država članica EU-a da riješe neriješene aspekte povijesnih bilateralnih i regionalnih odnosa, na primjer Volinski pokolj, u duhu istinskog i iskrenog pomirenja te uz poštovanje vrijednosti EU-a kao što su ljudsko dostojanstvo, povijesna istina i dobrosusjedski odnosi; smatra da će se uz dobru volju svih uključenih strana ustrajnim procesom pomirenja zacijeliti rane iz prošlosti; u tom kontekstu pozdravlja tekuće pregovore između poljskih i ukrajinskih vlasti koji su omogućili da se u travnju 2025. nastave iskopavati grobnice poljskih građana na ukrajinskom državnom području; nada se da će se taj proces nastaviti s jasnim ciljem da se osigura dostojanstven pokop žrtava i odavanje počasti;

Socioekonomske reforme

13. pozdravlja činjenicu da je Ukrajina provela prioritetni akcijski plan za razdoblje 2023. – 2024. i da je donijela zakonodavstvo potrebno za reformu Ureda za ekonomsku sigurnost Ukrajine;

14. podsjeća na donošenje Zakona o lokalnoj javnoj službi 2023. i potiče ukrajinsku vladu da usvoji sustavan pristup predstojećim reformama javne uprave uspostavom jasne vizije i strukturirane provedbene strategije;

15. potiče Ukrajinu da ostvari napredak u pogledu odobrenja nacrta zakona br. 4298 radi usklađivanja reformi lokalne državne uprave sa standardima EU-a, i to uspostavom uravnoteženog pravnog okvira za nadzor u skladu s načelom proporcionalnosti i Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi kojim se ne zadire u nadležnosti, ovlasti i samoupravne funkcije lokalnih vlasti; podsjeća na svoj zahtjev za uvođenje pravne osobnosti lokalnih i regionalnih javnih tijela;

16. poziva Ukrajinu da nastavi napredovati u pogledu provedbe Ukrajinskog plana, u skladu s Uredbom (EU) 2024/792[1];

Energija, okoliš, održivi razvoj i povezivost

17. pozdravlja znatan napredak u pogledu reformi energetskog sektora i usklađivanja Ukrajine s ciljevima europskog zelenog plana;

18. pohvaljuje Ukrajinu zbog donošenja nacionalnog energetskog i klimatskog plana;

19. preporučuje Komisiji da brzo otvori skupine pregovaračkih poglavlja s Ukrajinom kako bi se što brže napredovalo u pogledu zahtjeva te zemlje za članstvo u EU-u, uz uvjet kontinuiranog usvajanja pravne stečevine EU-a i dovršetak reformi koje je poduzela;

20. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

[1] Uredba (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu, SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

OBRAZLOŽENJE

Kao izvjestitelju za ovu važnu inicijativu zadovoljstvo mi je predstaviti izvješće koje odražava trajnu i čvrstu stratešku predanost Europske unije Ukrajini. Ovo je izvješće prvo od početka opće ruske invazije na Ukrajinu i dodjele statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini te od početka pristupnih pregovora.

Ukrajina je nesumnjivo najvažnije područje djelovanja EU-a u području vanjskih odnosa. Aktualni rat u Ukrajini već je snažno utjecao i nastavlja utjecati na EU. Ishod rata od životne je važnosti za EU. Zbog toga EU i njegove države članice Ukrajini pružaju dosljednu političku, diplomatsku, financijsku i vojnu pomoć. S obzirom na trenutačni potpuni zaokret Trumpove administracije, odgovornost EU-a još je veća.

U kontekstu navedenog geopolitičkog i sigurnosnog konteksta pripremio sam nacrt izvješća. U njemu se govori o pripremama Ukrajine za ispunjavanje zahtjeva za članstvo u EU-u, uključujući usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a. Nadalje, analiziraju se složene domaće reforme koje se provode u kontekstu aktualnog rata. Osobita pozornost posvećena je pitanju demokracije, vladavine prava i borbe protiv korupcije Iznesene su poticajne riječi da se nastavi s postignućima u pogledu reformi u sektorima energetike, okoliša, održivog razvoja i povezivosti. Naposljetku, ističe se važnost regionalne suradnje i dobrosusjedskih odnosa.

U fazi podnošenja amandmana nacrt izvješća poboljšat će se i dopuniti dodatnim aspektima te će se u njega uključiti najnovije razvojne promjene u međunarodnim pregovorima, ako ih bude, i unutarnje reforme.

Zaključno, ponavljam čvrsto stajalište da Europska komisija treba otvoriti skupine pregovaračkih poglavlja kako bi se što brže napredovalo u pogledu zahtjeva Ukrajine za članstvo u EU-u. Uspješan završetak tog procesa dokaz je vodstva, odlučnosti i vizije te geostrateško ulaganje u ujedinjenu i snažniju Europu u sve nestabilnijem međunarodnom okruženju.

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestitelj izjavljuje da je tijekom pripreme nacrta izvješća primio informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
None

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestitelja.

Ako su fizičke osobe na popisu navedene imenom, funkcijom ili imenom i funkcijom, izvjestitelj izjavljuje da je tim fizičkim osobama dostavio Obavijest Europskog parlamenta o zaštiti podataka br. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), u kojoj se navode uvjeti za obradu njihovih osobnih podataka i prava povezana s tom obradom.